

בשלמא עבודה זרה ושור הנסקל שחיטה שאין ראויה היא -

Granted by idol worship and a stoned ox, it is an unfit slaughtering

Overview

The רבנן maintain that even though he was טובח ע"י אחר, nevertheless if it was לע"ז or it was a שור הנסקל he is פטור, because it is a שחיטה שאינו ראויה (it did not accomplish anything; we cannot eat from this שחיטה).¹

הך סוגיא אתיא כמאן דאמר בהשוחט (חולין דף מ,א) אדם אוסר דבר שאין שלו² -

This discussion is in accordance with the one who maintains in פרק השוחט that a person can place a prohibition on something which is not his (only in a case) -

בעשה בה מעשה³ דפלוגתא דתנאי היא⁴ -

When he did something to it, for this is actually a dispute among the תנאים (עשה בה מעשה even if אדם אוסר דבר שאין שלו).

asks תוספות

ואם תאמר והא אמר התם⁵ דאפילו למאן דאמר אדם אוסר הני מילי עובד כוכבים -

And if you will say, but the גמרא states there that even according to the one who maintains אדם אוסר דבר שאינו שלו, that is only if the אוסר is a gentile -

אבל ישראל לצעורי קמכוין ואכתי שחיטה ראויה היא -

But if the אוסר is a Jew, we assume that he merely intends to cause him pain (but not that he intends to make it אסור), so in our case of לע"ז it is still a שחיטה ראויה, so why should he be פטור -

answers: תוספות

ויש לומר⁶ כשנתן רשות לשליח לשחוט כרצונו ואפילו לעבודה זרה⁷ -

And one can say that this is a case where the thief gave the שליח permission to be שוחט the animal as he wishes, and he can be שוחט it even לע"ז, so therefore -

דאין שייך לומר לצעורי בעלים קמכוין שהשליח סבור שהוא של גנב:

It is not applicable to say that he intends to pain the owners, for the שליח

¹ When we are שוחט for לע"ז the meat is בהנאה, אסור בהנאה, the same applies to a שור הנסקל.

² The שוחט לע"ז does not own this ox, it belongs to the גנב, so how can he make it into an לע"ז when it is not his. See ד"ה בשלמא here רש"י.

³ As in our case where he was שוחט לע"ז.

⁴ See there מא,א.

⁵ Ibid.

⁶ The (לומר כשנתן) לומר דמייירי כשנתן, amends this to read, הגהות הב"ח.

⁷ See 'Thinking it over'.

assumes it belongs to the thief, and he cannot pain him by שחיטה לע"ז since the thief does not mind, therefore when he is שוחט לע"ז he means it (and not just קמכוין (לצעורי קמכוין), therefore it is a שחיטה שאינו ראויה.

Summary

We are following the view that אדם אוסר דבר שאינו שלו ע"י מעשה. In this case the גנב gave him permission to be שוחט even לע"ז so we cannot say קמכוין.

Thinking it over

Why does תוספות need to say that the גנב told the שליח to be שוחט כרצונו,⁸ and even for ע"ז?⁹ why did not תוספות say that he told him directly to be שוחט לע"ז?

⁸ See footnote # 6.

⁹ See נחלת משה.